स्त्रियौधाताविधाताचेति दधातिसत्तास्फूर्तीकार्येष्वितिधाताचितिः विविधरूपेणदधातिधारयत्यात्मानमित्यनेकविकारवतीमायाविधाता रात्रिवद्व्यामोहकत्वाद्दुःखंरात्रिः अहर्वत्प्रसादकत्वात्सुखमहः ऋतु वदनिशंभ्रममाणत्वादृतुशब्देनाविद्यादिपंचकंमायाचेतिपूर्वोक्तमेवषट्कं संवत्सरःप्रजापतिः सर्वोपाधित्वसाम्यादुदाहृतश्रुतेश्च नहिसंवत्सराख्यःकालोनामकिंचित्सूर्यादिपरिस्पंदाल्पत्वबहुत्वादिनानुमेयं वस्तुनिजीर्णत्वनूतनत्वादिव्यवहारहेतुतयासिद्धमिदानींतदानीमित्यादिव्यवहारालंबनंद्रव्यमस्ति घटादिद्रव्यस्यैवपूर्वापरदेशसंबंधेननूतनत्वातीतत्वाद्यवस्थाभेदेनचतदुपपत्तेःकिमंतर्गडुनाकालेनेति प्रजापतिरेवसंवत्सरशब्दार्थः ॥ ६६ ॥ यःपुरुषःसपर्जन्यः पर्जन्यवत्तापनाशकत्वादाचार्यरूपीईश्वरः योश्वःसोग्निः भोक्ताजीवइत्यर्थः इराअन्नंतद्वान्इरावान्क्रतुस्ततउत्पन्नऐरावतोधर्मः नागराडिवअप्रकंप्यः

येतेस्त्रियौधाताविधाताचयेचतेकृष्णाःसितास्तंतवस्तेरात्र्यहनी ॥ यदपितच्चक्रंद्वादशारंषड्वैकुमाराःपरिवर्तयंतितेपिषड्ऋतवःसंवत्सरश्चक्रं ॥६६॥ यःपुरुषःसपर्जन्यःयोश्वःसोग्निःयऋषभस्त्वयापथिगच्छतादृष्टःसऐरावतोनागराट् ॥ ६७ ॥ यश्चैनमधिरूढःपुरुषःसचेंद्रःयदपितेभक्षितंतस्यऋषभस्यपुरीषंतदमृतंतेनखल्वसितस्मिन्नागभवनेनव्यापन्नस्त्वं ॥ ६८ ॥ सहिभगवानिंद्रोममसखात्वदनुक्रोशादिममनुग्रहंकृतवान् ॥ तस्मात्कुंडलेगृहीत्वापुनरागतोऽसि ॥ ॥ ६९ ॥ तत्सौम्यगम्यतामनुजानेभवंतंश्रेयोऽवाप्स्यसीति ॥ सउपाध्यायेनानुज्ञातोभगवानुत्तंकःक्रुद्धस्तक्षकंप्रतिचिकीर्षमाणोहास्तिनपुरंप्रतस्थे ॥ १७० ॥ सहास्तिनपुरंप्राप्यनचिराद्विप्रसत्तमः ॥ समागच्छतराजानमुत्तंकोजनमेजयं ॥ ७१ ॥ पुरातक्षशिलासंस्थंनिवृत्तमपराजितं ॥ सम्यग्विजयिनंदृष्ट्वासमंतान्मंत्रिभिर्वृतं ॥ ७२ ॥ तस्मैजयाशिषःपूर्वंयथान्यायंप्रयुज्यसः ॥ उवाचैनंवचःकालेशब्दसंपन्नयागिरा ॥ ७३ ॥ उत्तंकउवाच अन्यस्मिन्करणीयेतुकार्येपार्थिवसत्तम ॥ बाल्यादिवान्यदेवत्वंकुरुषेनृपसत्तम ॥७४॥ सौतिरुवाच एवमुक्तस्तुविप्रेणसराजाजनमेजयः ॥ अर्चयित्वायथान्यायंप्रत्युवाचद्विजोत्तमं ॥ ७५ ॥ जनमेजयउवाच आसांप्रजानांपरिपालनेनस्वंक्षत्रधर्मंपरिपालयामि ॥ प्रब्रूहिमेकिंकरणीयमद्ययेनासिकार्येणसमागतस्त्वं ॥७६॥ सौतिरुवाच सएवमुक्तस्तुनृपोत्तमेनद्विजोत्तमःपुण्यकृतांवरिष्ठः ॥ उवाचराजानमदीनसत्वंस्वमेवकार्यंनृपतेकुरुष्व ॥ १७७ ॥

शेषमुक्तार्थं ॥ ६७ ॥ नव्यापन्नःनमृतः ॥ ६८ ॥ सहीति ममजीवस्यसखा परमेश्वरोहिअंतरात्मत्वात्सर्वेषांसखा द्वासुपर्णासयुजासखायेतिमंत्रवर्णात् सहिसर्वान्स्वधर्मस्थाननुगृह्णाति तत्प्रतिकूलस्यतक्षकस्येवकुलक्षयंचकरोतीत्याख्यायिकातात्पर्यं खलोनप्रार्थनासाध्यःसचदैवेनदंडितः अभ्येतिमृदुतांपश्चादुत्तंकेतक्षकोयथा ॥ ६९ ॥ प्रतिचिकीर्षमाणः हेतौशानच् तक्षकंबाधितुमित्यर्थः ॥ ७० ॥ हर्षकालेराजानमर्थयेतेतिभावः ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ शब्द्यतइतिशब्दोर्थस्तेनसंपन्नयाविशिष्टार्थवत्या ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥

Digitized by Google